

Az emelt szintű szóbeli történelemérettségi tematikája (2022)

I. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek

1. Mezőgazdasági és ipari termelés, kereskedelem a középkorban és a kora újkorban
2. Magyarország gazdasága a 14–15. században
3. Az ipari forradalom (hullámai, gazdasági, társadalmi és ökológiai hatásai)
4. A világgazdaság a 20. században (világgazdasági válság, európai integráció, globális világ ellentmondásai)
5. Magyarország gazdasága a 20. században (a trianoni béke gazdasági hatásai, Bethlen-féle konszolidáció és a gazdasági válság, Rákosi- és Kádár-korszak gazdasága, gazdasági rendszerváltás)

II. Népeség, település, életmód

6. Erdély etnikai, vallási helyzete a 16–18. században
7. Demográfiai és etnikai változások Magyarországon a 18. századtól az 1920-as évekig
8. Budapest világvárossá fejlődése
9. Demográfiai változások Magyarországon 1945-től

III. Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek

10. Államalapítás és az új rend megszilárdulása Magyarországon a 10–13. században
11. Rendi fejlődés Magyarországon (Aranybulla, az 1351. évi törvények, Anjou-kori társadalom)
12. A középkor és a kora újkor kultúrája (művelődés és írásbeliség a középkorban, romanika, gótika, reneszánsz, barokk)
13. Rendi törekvések Magyarországon, a magyar rendek és a Habsburg udvar konfliktusai a 17–18. században
14. Az emberi jogok és a jogegyenlőség elve, az állampolgári jogok, köteleességek (felvilágosodás, az Emberi és polgári jogok nyilatkozata, liberalizmus, Magyarország Alaptörvénye)
15. Társadalmi kérdések a mai Magyarországon (társadalmi rétegződés és egyenlőtlenségek, nemzetiségek)

IV. Politikai berendezkedések a modern korban

16. A modern demokráciák 17–18. századi gyökerei (angol alkotmányos monarchia, az Egyesült Államok létrejötte és alkotmánya)
17. A polgári átalakulás programja és megvalósulása a 19. századi Magyarországon (Széchenyi és Kossuth reformprogramja, áprilisi törvények, kiegyezés, a polgári állam kiépülése a dualizmus korában)
18. Az ENSZ és az Európai Unió
19. A közbiztonsági rendszer átalakítása Magyarországon (1989–2011)

V. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák

20. Ókori államberendezkedések (Athén, Róma – Julius Caesar egyeduralmi kísérlete, Augustus principátusa)
21. A világvallások és összehasonlításuk (brahmanizmus, buddhizmus, zsidó vallás, kereszténység, iszlám)
22. A középkori egyház (a nyugati és a keleti kereszténység, szerzetesrendek)
23. A reformáció és a katolikus megújulás (egyetemes és magyar történelem)
24. A két világháború közötti diktatúrák és ideológiájuk (sztálini diktatúra, olasz fasizmus, náci Németország)

VI. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

25. Magyar–török küzdelmek és együttélés a 15–17. században
26. Nagyhatalmi konfliktusok 1618–1820 között (harmincéves háború, örökösödési háborúk, napóleoni háborúk és a bécsi kongresszus)
27. Az első világháború és következményei (szövetségi rendszerek kialakulása, okok, hadviselők, frontok, a háború jellege, a világháborút lezáró békerendszer, Magyarország az első világháborúban, őszirózsás forradalom, a Tanácsköztársaság, trianoni béke)
28. A második világháború (egyetemes és magyar történelem)
29. A kétpólusú világrend (kialakulása, jellemzői, a két blokk berendezkedése, konfliktusok, szétesése)
30. A „harmadik világ” (a gyarmati rendszer felbomlása, a fejlődő országok problémái)

Megjegyzés: A tematikában szereplő 30 cím tartalmának azonosítását segítik a részletes vizsgakövetelmények Kompetenciák, illetve Témakörök című részében található információk. A tematikában szereplő címek alapján kerülnek kijelölésre az adott vizsganapra érvényes konkrét tételek. A szóbeli tételek három-öt feldolgozási, értelmezési szempontot jelölnek ki, és a megadott, különböző típusú források értelmezését is elvárják a tétel kifejtésekor.